

A microscopic image of skin tissue, showing various layers and structures. The image is overlaid with a red color scheme and several bright, glowing light spots that create a starburst effect, suggesting the application of light therapy.

FOTODYNAMISK TERAPI (PDT)

TIL BEHANDLING AF
AKTINISKE KERATOSER
OG BASALIOM

INFORMATION TIL DIG, DER SKAL BEHANDLES
MED AMELUZ (5-AMINOLEVULINSYRE) GEL

Uddeles af behandlende personale

**DIN LÆGE HAR ORDINERET FOTODYNAMISK BEHANDLING
TIL DINE AKTINISKE KERATOSER OG/ELLER BASALIOM
(BASALCELLEKRÆFT, BCC)**

Hvad er aktiniske keratoser?

Aktiniske keratoser forekommer i hudområder, som udsættes for meget sol gennem livet og med tiden er blevet skadede. Aktiniske keratoser er ofte røde eller lysebrune i farven med små hårde skældannelser. Cellerne i disse hudområder deler sig hurtigere end normale celler, og selv om de fleste aktiniske keratoser er ufarlige, kan de undertiden udvikle sig til en type af hudkræft, som kaldes pladeepitelkræft. Der er derfor, aktiniske keratoser skal behandles. Mens visse aktiniske keratoser optræder som ujævne eller skællede pletter på huden, kan det ske, at andre optræder som usynlige solskader rundt om hudforandringen. Af denne årsag kan din læge have foreslået at behandle et større område.

Hvad er basaliom?

Basaliom er en meget almindelig form af hudkræft, som kaldes en ikke-melanom hudkræft. Basaliom opdages ofte i form af en sårskorpe, som en gang imellem bløder og ikke læges helt. Nogle basaliomer kan være udvendige og fremstå som skællede, røde og flade mærker, mens andre er kraterformede med en perlelignende kant. Knudeformede (nodulære) basaliomer er relativt knudrede med en eller flere glinsende små knopper (noduli) forsynet med små, men tydelige blodkar.

Den mest almindelige årsag til basaliom er en langvarig eksponering for ultraviolet (UV)-lys. Basaliom kan opstå hvor som helst på din krop, men optræder normalt på dele af kroppen, som eksponeres for sol, såsom ansigt, hoved, nakke og ører.

➤ **Vidste du**, at aktiniske keratoser og basaliom er opstået efter langvarig UV- og sol-eksponering? Selv om du er meget forsigtig i solen i dag, så er det den samlede soltid i dit liv, som har forårsaget dine hudforandringer. Soleksponering omfatter ikke kun tid på stranden, men al den tid, du har tilbragt i solen. En cykeltur, skiløb eller havearbejde er også eksempler på soleksponering.

Fotodynamisk behandling (PDT)

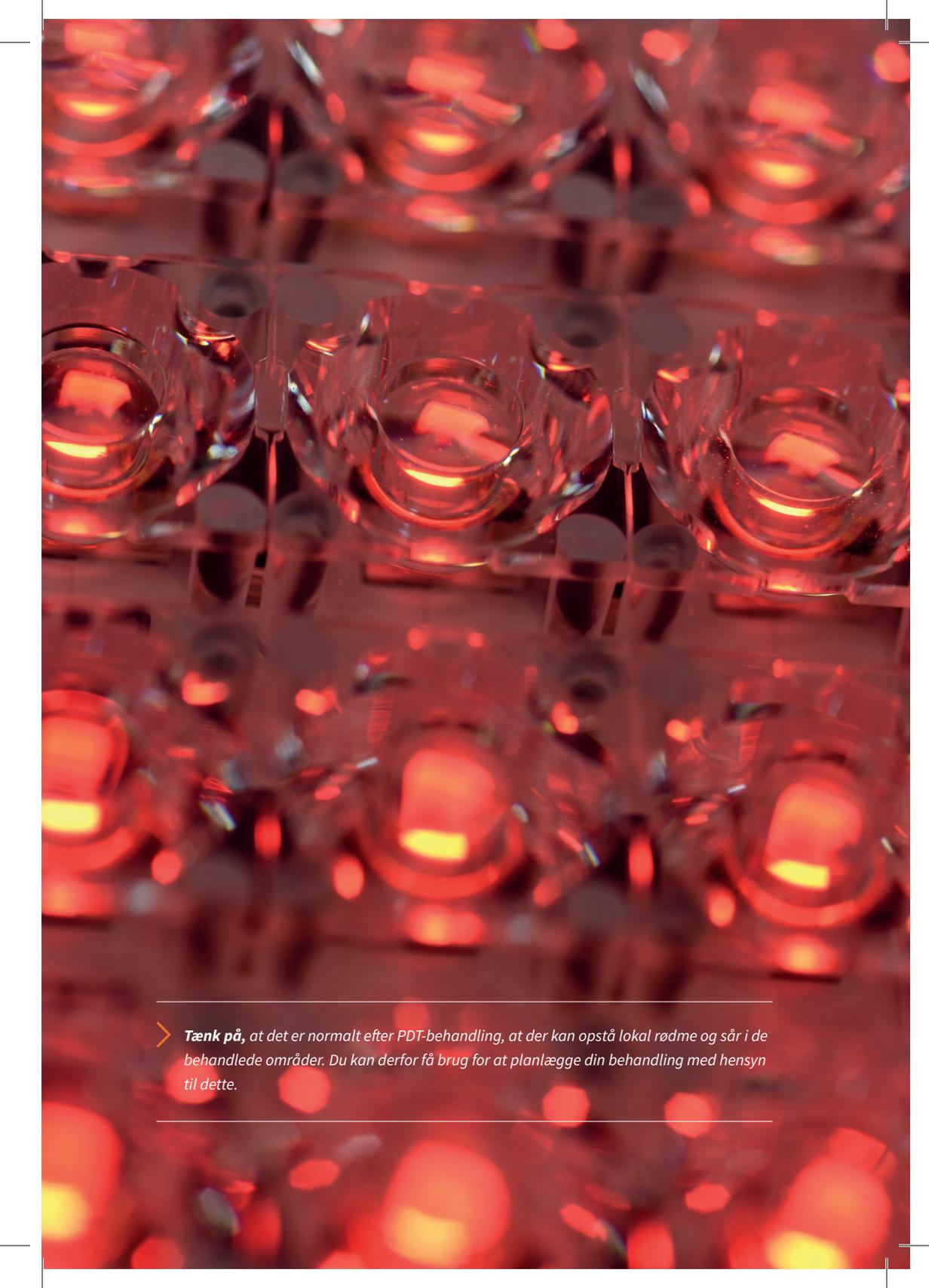
Fotodynamisk behandling (eller fotodynamisk terapi, PDT) er en behandling af aktiniske keratoser og basaliom, som indebærer, at et lægemiddel indeholdende en aktiv substans i gelform smøres på det solskadede område. Når gelen trænger ind i huden, forvandles den aktive substans til et lysfølsomt stof, som reagerer ved belysning med rødt lys. De skadede celler bliver følsom for rødt lys og de raske celler efterlades intakte.

Hvad skal jeg gøre inden min behandling?

Et stykke tid inden behandlingen kan din læge eller sygeplejerske bede dig om dagligt at smøre en blødgørende creme på de hudområder, som skal behandles, dog ikke på dagen for din behandling. Cremen hjælper med at blødgøre eventuelle skorper eller skællede områder på huden.

Hvordan skal jeg planlægge behandlingsdagen?

Samlet tager behandlingen cirka 4 timer. Der vil dog være et interval på cirka 3 timer mellem påføringen af gelen og belysningen med rødt lys. Du kan gå ud eller endda tage hjem i dette tidsrum. Din læge eller sygeplejerske vil gennemgå dette med dig og forklare behandlingsprocessen.



➤ **Tænk på**, at det er normalt efter PDT-behandling, at der kan opstå lokal rødme og sår i de behandlede områder. Du kan derfor få brug for at planlægge din behandling med hensyn til dette.

Behandlingsforløb



Trin 1:

Området forberedes ved at aftørre huden med et spritkompres og derefter fjerne eventuelle tilbageværende skæl og skorper ved at skrabe let.



Trin 2:

Gelen smøres på det hudområde, som skal behandles. Gelen får lov at tørre et kort øjeblik, så den ikke absorberes i forbindingen.

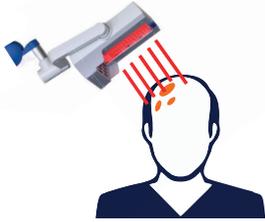


Trin 3:

Hudområdet dækkes med en lystæt forbindelse. Forbindingen skal blive siddende i cirka 3 timer. I dette tidsrum behøver du ikke være på klinikken, hvis du ikke vil. Du bliver informeret om hvornår du skal være tilbage.



Det er vigtigt at sikre, at intet lys når området for tidligt, eftersom gelen aktiveres af lys. Undgå direkte sollys på det behandlede område, og du bør heller ikke færdes udenfor i længere tid, hvis der er minusgrader.



Trin 4:

Når du er tilbage på klinikken, fjernes forbindingen, og eventuel tilbageværende gel tørres væk. Det behandlede område belyses med rødt lys i cirka 10 min. Du vil få særlige briller til at beskytte dine øjne mod det skarpe, røde lys.



Ved belysning kan du mærke stik og følelser af ubehag i det behandlede hudområde, hvilket er helt normalt, når gelen reagerer og lyset behandler de skadade celler. Området kan afkøles med vand eller en ventilator for at lindre disse symptomer.

For at beskytte din hud mod yderligere eksponering for lys kan området dækkes med forbindelse efter behandling. Du vil modtage mere detaljeret information om passende efterbehandling.

Din behandling er nu gennemført.

Hvad sker der bagefter?

Du kan forvente, at det behandlede område bliver rødt og betændt, og efter en til flere dage dannes der ofte sår, som kan væske de første dage. Ved behandling i ansigtet kan der også opstå hævelse omkring øjnene og i ansigtet. Det er en normal reaktion, som plejer at gå i sig selv inden for nogle dage. Hele sårhelingsprocessen, hvor skadede celler erstattes af nye, raske celler, tager cirka 2 uger.

En stikkende og sviende fornemmelse kan fortsætte et stykke tid efter afsluttet behandling, men fortager sig normalt ret hurtigt. Ved behov kan såret dækkes med et almindeligt plaster eller et kompres. Du kan tage brusebad som normalt efter behandlingen, og såret kan vaskes med almindeligt vand. Et afkølet håndklæde eller en lille ispose på det behandlede område lindrer ofte effektivt.

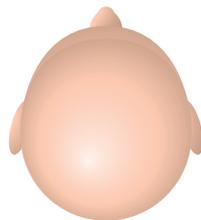
I visse tilfælde kan den efterfølgende hudreaktion være ekstra kraftig. Kontakt din læge, hvis du føler uro.

Visse behandlede områder, såsom basaliom, skal behandles to gange. Du vil blive informeret om, hvorvidt det er nødvendigt for dig.

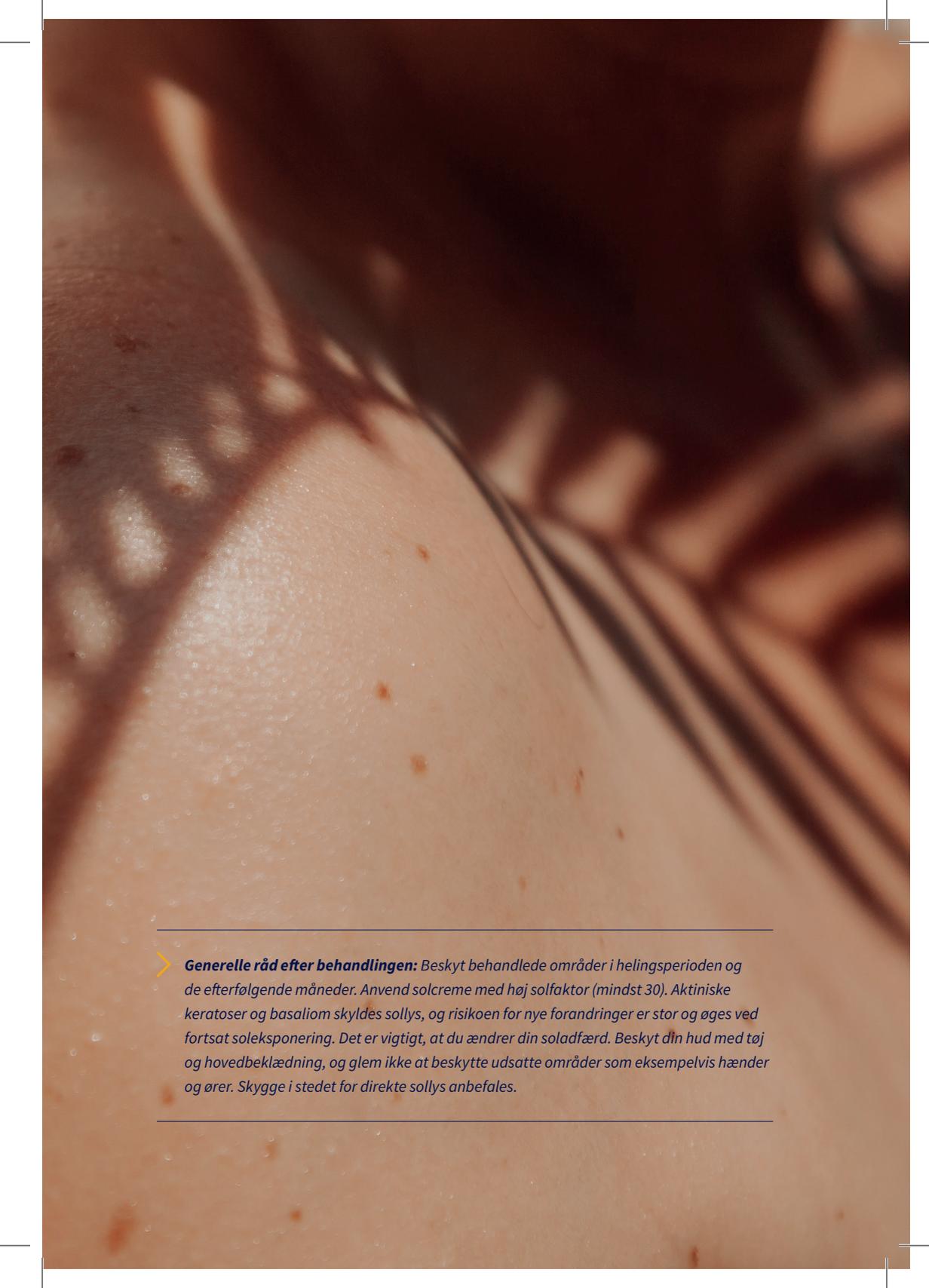
Normalt indkaldes du til opfølgning af resultatet.



> Skorper og inflammation efter behandling viser, hvor skadede celler er blevet behandlet



> Normale, raske hudceller kan gendannes inden for nogle uger



Generelle råd efter behandlingen: Beskyt behandlede områder i helingsperioden og de efterfølgende måneder. Anvend solcreme med høj solfaktor (mindst 30). Aktiniske keratoser og basaliom skyldes sollys, og risikoen for nye forandringer er stor og øges ved fortsat soleksposering. Det er vigtigt, at du ændrer din soladfærd. Beskyt din hud med tøj og hovedbeklædning, og glem ikke at beskytte udsatte områder som eksempelvis hænder og ører. Skygge i stedet for direkte sollys anbefales.

Kom i gang

Tid og sted til forberedelse og påføring af Ameluz gel:

Tid til belysning med rødt lys:

Tid til eventuel opfølgning:

Kontaktoplysninger ved spørgsmål:



GALENICA

Galénica AB | Medeon Science Park | 205 12 Malmö